

**REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B**

Broj: Rev 198/2020-2

**U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A**

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Glušića predsjednika vijeća, Renate Šantek članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, Željka Šarića člana vijeća, dr.sc. Ante Perkušića člana vijeća i Željka Pajalića člana vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice Sagitta d.o.o. u stečaju, Osijek, Mlinska 57, OIB:67578290610, koju zastupa stečajni upravitelj Frane Dobrović, protiv tuženice Republike Hrvatske, koju zastupa Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku, Građansko-upravni odjel, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-53/11-3 od 1. travnja 2015. kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Osijeku broj P-90/10-27 od 29. listopada 2010., u sjednici održanoj 30. studenoga 2022.,

p r e s u d i o j e :

Revizija tužiteljice odbija se kao neosnovana.

Obrazloženje

1. Presudom suda drugog stupnja odbijena je žalba tužiteljice kao neosnovana i potvrđena je presuda suda prvog stupnja kojom je suđeno:

"I. Tužbeni zahtjev tužitelja SAGITTA d.o.o., Osijek, Mlinska 57, protiv tuženika REPUBLIKE HRVATSKE, radi isplate iznosa od 267.406.425,00 kn (dvjestošeizdesetsedammilijunačetiristošestisućaćetiristodvadesetpet kuna) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos po stopi prema Uredbi o visini stope zatezne kamate do 1. siječnja do 31. prosinca 2007., a od 1. siječnja 2008. pa do isplate u visini eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećano za pet postotnih poena, a koja teče na iznos od:

- 31.062,349,00 kn od 2.1.2005. do isplate,
- 29.847.353,00 kn od 2.1.2006. do isplate,
- 32.716.477,00 kn od 2.1.2007. do isplate,
- 35.621.127,00 kn od 2.1.2008. do isplate,
- 35.632.416,00 kn od 2.1.2009. do isplate,
- 569.946,00 kn od 19.11.2009. do isplate,

- 66.956.757,00 kn od donošenja prvostupanjske presude do isplate, te glede naknade parničnog troška zajedno sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate, sve u roku 15 dana, odbija se kao neosnovan.

II. Nalaže se tužitelju da tuženiku naknadi trošak u iznosu od 650.000,00 kn (šesto pedeset tisuća kuna) u roku 8 dana.

III. Sa zahtjevom za naknadu troška u iznosu od 75.000,00 kn (sedamdeset pet tisuća kuna) tuženik se odbija kao neosnovanim."

2. Protiv drugostupanjske presude tužiteljica je podnijela reviziju na temelju odredbe čl. 382. st. 1. točka 3. Zakona o parničnom postupku zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predložila je Vrhovnom sudu Republike Hrvatske reviziju prihvatiti, preinačiti drugostupanjsku presudu i prihvatiti tužbeni zahtjev uz naknadu troškova postupka tužiteljici ili ukinuti drugostupanjsku i prvostupanjsku presudu i predmet vratiti na ponovno suđenje.

3. Odgovor na reviziju nije podnesen.

4. Revizija tužiteljice je neosnovana.

5. Na temelju odredbe čl. 392.a st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/14 i 89/14 - dalje: ZPP) pobijana presuda je ispitana samo u onom dijelu u kojem se pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

6. Tužiteljica je u reviziji navela da reviziju podnosi zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. točka 6. i 11. ZPP, te da se drugostupanjski sud nije očitovao o svim žalbenim razlozima, čime sadržajno ukazuje da je drugostupanjski sud počinio relativno bitnu povredu odredaba postupka iz čl. 354. st. 1. u svezi čl. 375. ZPP. U okviru revizijskog razloga bitne povrede odredaba parničnog postupka revidentica iznosi i niz činjeničnih navoda kojima pokušava osporiti zaključak sudova o osnovanosti tužbenog zahtjeva.

7. Ispitujući osnovanost revizijskih navoda, vijeće je ocijenilo da nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. točka 11. ZPP jer pobijana presuda nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati zakonitost i pravilnost te presude. Na zaključak o tome da je pobijana presuda jasna i da se može ispitati ne utječe činjenica što se drugostupanjski sud u obrazloženju odluke, polazeći od odredbe čl. 375. st. 5. ZPP, pozvao na razloge iz prvostupanjske presude. Naime, u slučaju kad je drugostupanjski sud odlučujući o žalbi tužiteljice protiv prvostupanjske presude, žalbu odbio kao neosnovanu, prihvaćajući činjenično stanje utvrđeno prvostupanjskom presudom kao i primijenjeno materijalno pravo, tada nije bio dužan posebno obrazlagati svoju presudu, na temelju odredbe čl. 375. st. 5. ZPP. Pritom razlozi iz prvostupanjske presude ujedno predstavljaju razloge drugostupanjske presude. Stoga nije počinjena niti bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP u svezi s odredbom čl. 375. st. 1. i 5. ZPP, budući se prihvaćanjem razloga iz prvostupanjske presude od strane drugostupanjskog suda ima smatrati da

je time i odgovoreno na žalbene navode usmjerene u tom pravcu, što znači da pobijana presuda sadrži razloge o odlučnim žalbenim navodima.

7.1. Protivno navodima tužiteljice u ovom postupku nije počinjena niti bitna povreda iz čl. 354. st. 2. točka 6. ZPP jer tužiteljica nije onemogućena u raspravljanju pred sudom time što je prvostupanjski sud odbio provesti sve dokaze koje je predložila. Na temelju odredbe čl. 220. st. 2. ZPP, sud je ovlašten odlučiti o tome koje će od predloženih dokaza izvesti radi utvrđenja odlučnih činjenica.

7.2. Nadalje, drugostupanjski sud prihvaćenjem ocjene dokaza koje je izveo prvostupanjski sud, nije počinio relativno bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP u vezi s čl. 8. ZPP, jer se ocjena dokaza temelji na savjesnoj i brižljivoj ocjeni svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno i na temelju rezultata cjelokupnog postupka. Protivno tvrdnjama revidentice nižestupanjski sudovi nisu počinili bitnu povredu odredaba parničnog postupka time što prvostupanjski sud nije posebno ocijenio iskaz svjedoka Jurice Sarića, dok sud drugog stupnja nije ocijenio žalbene navode protiv prvostupanjske presude koji sadrže taj prigovor. Naime, svjedok Jurica Sarić nije iskazivao o odlučnim činjenicama pa njegov iskaz nije relevantan za odluku o tužbenom zahtjevu. Sud drugog stupnja dužan je, sukladno odredbi čl. 375. st. 1. ZPP, ocijeniti samo one žalbene navode koji su od odlučnog značenja.

7.3. Tužiteljica u reviziji, u okviru revizijskog razloga bitne povrede odredaba parničnog postupka, opširno iznosi činjenične navode i osporava zaključke sudova o osnovanosti tužbenog zahtjeva pa u odnosu na takve navode treba navesti da prema odredbi čl. 385. ZPP reviziju nije dopušteno podnijeti zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

8. Slijedom navedenog proizlazi da nije ostvaren revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka.

9. Predmet spora je zahtjev tužiteljice za naknadu štete u ukupnom iznosu 267.406.425,00 kuna sa zakonskim zateznim kamatama.

10. U postupku je utvrđeno:

- da je Ljiljana Šegedin-Hooper kao kupac, 15. prosinca 1999. sklopila ugovor o prodaji i suglasnosti s Gradom Opatijom, kao prodavateljem, kojim je kupila nekretninu upisanu u zk.ul. 1327 k.o. Veprinc, u naravi Villa Münz, te je isplatila kupoprodajnu cijenu po tom ugovoru i upisala svoje vlasništvo u zemljišne knjige,

- da je tuženica podnijela tužbu Općinskom sudu u Opatiji, protiv Grada Opatije i Ljiljane Šegedin-Hooper, radi utvrđenja ništetnosti ugovora o prodaji nekretnine od 15. prosinca 1999. i zatražila zabilježbu spora koja je i upisana u zemljišnoj knjizi,

- da je Vlada Republika Hrvatske 22. prosinca 2000., donijela zaključak kojim je utvrdila da treba zastaviti sudski postupak pred Općinskim sudom u Opatiji do okončanja te ukoliko se postupak okonča u korist Republike Hrvatske da će Vlada

sklopiti ugovor o kupoprodaji za predmetne nekretnine s Ljiljanom Šegedin-Hooper pod istim uvjetima pod kojima je ugovor zaključen s Gradom Opatijom te će pokrenuti postupak protiv Grada Opatije za povrat isplaćenog iznosa,

- da je u postupku, u svezi vođenja kojeg je dopuštena zabilježba spora, tužba Republike Hrvatske pravomoćno odbijena presudom Županijskog suda u Dubrovniku broj GŽ-1373/07 od 4. lipnja 2010.,

- da je tužiteljica Ljiljana Šegedin 20. travnja 2001. sklopila Ugovor o zakupu predmetne nekretnine s društvom Hooper d.o.o. Opatija kojim je kupljenu nekretninu dala u zakup tom društvu koje je ishodilo lokacijsku i građevinsku dozvolu za adaptaciju vile, pribavilo građevinsku dokumentaciju i projekte,

- da je društvo Hooper d.o.o. promijenilo naziv u Lilo d.o.o., koje je 1. ožujka 2003. sva prava i obveze glede uređenja, rekonstrukcije, ishođenja dozvola, investiranja i eksploatacije predmetne vile prenijelo na tužitelja i da je ta nekretnina unesena u temeljni kapital tužitelja.

11. Sudovi su odbili tužbeni zahtjev jer su ocijenili da tuženica nije odgovorna za štetu koja je eventualno nastala tužiteljici zbog zabilježbe spora jer ne postoji protupravno, nezakonito i nepravilno postupanje državnog odvjetnika koji je zahtijevao stavljanje zabilježbe spora u zemljišnu knjigu, niti zemljišno-knjižnog odjela suda koji je tu zabilježbu u zemljišnoj knjizi proveo. Pritom su se pozvali na odredbu čl. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 3/94, 111/93, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01 – dalje: ZOO/91), odredbu čl. 55. Zakona o državnom odvjetništvu ("Narodne novine", broj 75/95 – dalje: ZDO/95) i odredbu čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13, 108/17 – dalje: ZZK/96).

12. Neutemeljeno se tužiteljica u reviziji poziva na odredbu čl. 129. ZZK/96 koja se odnosi na brisovnu tužbu, navodeći da je tuženica pokrenula spor za koji nije bila aktivno legitimirana i nije imala pravnog interesa pa da je zabilježba spora na predmetnim nekretninama upisana protivno zakonu. Naime, točno je da je spor u svezi kojeg je dopuštena zabilježba spora okončan na način da je tužbeni zahtjev Republike Hrvatske pravomoćno odbijen. Međutim to samo po sebi ne znači niti da je zabilježba spora u toj parnici dopuštena protivno zakonu, niti da je zbog te zabilježbe tužiteljici nastala šteta za koju bi bila odgovorna tuženica.

13. Odredbom čl. 81. ZZK/96 propisano je da je zabilježba spora upis kojim se čini vidljivim da se glede knjižnoga prava vodi pred sudom ili drugim nadležnim tijelom postupak čiji bi ishod mogao utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje toga prava. Člankom 82. ZZK/96 propisano je da zabilježbu spora može zahtijevati svaka stranka u postupku iz članka 81. stavka 1. ovoga Zakona, kao i svaka druga osoba koja je sudionik postupka, a ima za to pravni interes, ako dokaže da se taj postupak vodi. Zabilježbu spora može rješenjem dopustiti zemljišnoknjižni kao i drugi sud pred kojim se vodi postupak čija se zabilježba zahtijeva.

13.1. Tijekom ovog postupka među strankama nije bilo sporno, da je pred Općinskim sudom u Opatiji tuženica kao tužiteljica podnijela tužbu protiv Ljiljane Šegedin Hooper i Grada Opatije radi utvrđenja ništetnosti ugovora o prodaji i suglasnosti sklopljenog 15. prosinca 1999., brisanja prava vlasništva Ljiljane Šegedin Hooper i uspostavu zemljišno knjižnog stanja kakvo je bilo prije sklapanja navedenog ugovora. Stoga su nižestupanjski sudovi pravilno zaključili da je postojala valjana pravna osnova za zabilježbu spora u zemljišnoj knjizi jer se radilo o sporu čiji je ishod mogao utjecati na zemljišno-knjižna prava, kao i da nije bilo protuzakonitog i nepravilnog rada državnog odvjetnika, niti zemljišno-knjižnog odjela suda prilikom stavljanja zabilježbe u zemljišnu knjigu.

14. U svezi revizijskih navoda o pretrpljenoj šteti u vidu izmakle dobiti treba navesti da je suprotno revizijskim navodima pravilan zaključak sudova da tužiteljica u ovoj parnici nije dokazala pretpostavke odgovornosti tuženice za naknadu štete odnosno da je isključivo zbog zabilježbe spora pretrpjela štetu. Naime, odredbom čl. 155. ZOO/91 propisano je da je šteta je umanjeње nečije imovine (obična šteta) i sprečavanje njezina povećanja (izmakla korist), a i nanošenje drugom fizičkog ili psihičkog bola ili straha (nematerijalna šteta). Prema odredbi čl. 154. st. 1. ZOO/91 tko drugome uzrokuje štetu dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Pritom treba navesti da je za nastanak obveznog pravnog odnosa po osnovi odgovornosti za štetu u smislu odredbe čl. 154. st. 1. ZOO/91, potrebno kumulativno ispunjenje svih pretpostavki odgovornosti za štetu. Naime, odgovornost za štetu nastaje pod pretpostavkom da je osoba odgovorna za štetu počinila protupravnu štetnu radnju zbog koje je nastala šteta osobi koja traži popravak štete i ako postoji uzročna veza između te štetne radnje i štete kao posljedice. Dakle, uz postojanje naprijed navedenih pretpostavki odgovornosti za štetu (subjekti obveznog odnosa odgovornosti za štetu, šteta, uzročna veza i protupravnost), uvijek je pretpostavka odgovornosti za štetu i štetna radnja štetnika, u ovom slučaju tuženice zbog postupanja državnog odvjetnika i općinskog suda. S obzirom da šteta u ovom postupku nije utvrđena, nije ispunjena jedna od temeljnih pretpostavki odštetne odgovornosti tuženice, pa nije ostvaren niti revizijski razlog pogrešne primijene materijalnog prava.

15. Slijedom navedenog, nije osnovan niti revizijski razlog pogrešne primijene materijalnog prava zbog kojeg je tužiteljica podnijela reviziju, pa je na temelju čl. 393. ZPP odlučeno kao u izreci ove presude.

Zagreb, 30. studenoga 2022.

Predsjednik vijeća:
Željko Glušić

Broj zapisa: **eb316-e9e46**

Kontrolni broj: **02cb1-d0458-928c6**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=ŽELJKO GLUŠIĆ, L=ZAGREB, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Vrhovni sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.